

%100
MEB
FORMATINDA

SOSYAL BİLGİLER MARATONU

KONU ÖZETLİ
ETKİNLİKLİ
KİTAP

Adım Adım Beceri Temelli Sorulara!

7.
SINIF

Artaş Akkar

maratonyayıncılık

ÜRÜN ADI

7. SINIF
SOSYAL BİLGİLER MARATONU
KONU ÖZETLİ ETKİNLİKLİ KİTAP

ISBN

.....-.....-.....-.....-.....

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Elif ÇAĞLAR

YAZARLAR

Artaş Akkar

EDİTÖR

Cansu HİN

KAPAK TASARIMI

Bull Ajans

DİZGİ VE MİZANPAJ

Maraton Yayıncılık

BASIM YERİ

ERTEM BASIM YAYIN DAĞITIM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Sertifika 48083

İLETİŞİM

Saray Mah. 113. Cad. No:2 Kahramankazan – ANKARA
Tel: 0850 288 35 00 Faks: 0850 288 35 09

www.maratonyayincilik.com

info@maratonyayincilik.com

Bu kitabın dijital uygulamalarına

www.maratonyayincilik.com

adresimizden ulaşabilirsiniz.

@maratonyayinlari

@maratonyayincilik

Tüm yayın hakları **AjansN Yayın Tanıtım Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti.**'ne aittir.
Yazılı izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

maratonyayincılık

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fişkıracak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dinin temeli
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım;
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

SOSYAL BİLGİLER MARATONU'NDA NELER VAR?

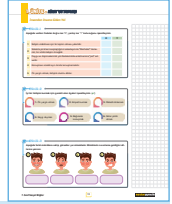
KONU ÖZETLERİ

Her mikro konu için gerekli ve yeterli oranda konu özetleri

Başlangıç

1

ETKİNLİKLER

2

Her mikro konu için konuyu pekiştirmeyi sağlayan farklı tarzlarda hazırlanmış alıştırmalar ve etkinlikler

DÜŞÜNDÜREN TESTLER

3

Her mikro konu için orta düzey sorulardan oluşturulmuş, konuyu öğrendikten sonra uygulanabilecek olan testler

KAFA TUTAN TESTLER

O ünite için işlenen mikro konuların bir arada bulunduğu, tamamı yeni nesil sorulardan oluşan, maratonda final bayrağını kaldırtacak olan testler

4

Bitiş

MARATON DİJİTAL

AKILLI TAHTA

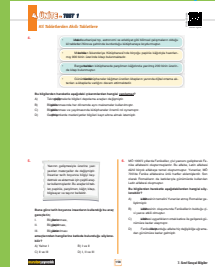

VIDEO ÇÖZÜM

SANAL OPTİK

Kapakdaki karekodu okutarak ulaşacağınız www.maratonyayincilik.com adresimizden akıllı tahta, video çözüm, sanal optik uygulamalarımızı indirebilirsiniz.

Cevaplar				Genel Notlar
Sorular	Doğru	Yanlış	Boş	
1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

Her testteki karekodu okutarak pratik bir şekilde sadece o testin sanal optiğine ve video soru çözümlerine ulaşmanız çok kolay!

1. ÜNİTE

BİREY TOPLUM

İnsandan İnsana Giden Yol	9
Etkinlik	11
Test 1 (Düşündüren)	13
İletişimin Gücü	15
Etkinlik	17
Test 2 (Düşündüren)	19
Hızlı İletişim, Güçlü Toplum	21
Etkinlik	24
Test 3 (Düşündüren)	27
İletişim Özgürlüğü	29
Etkinlik	30
Test 4 (Düşündüren)	31
Test 5 (Kafa Tutan)	33
Test 6 (Kafa Tutan)	39
Test 7 (Kafa Tutan)	43

2. ÜNİTE

KÜLTÜR VE MİRAS

Beylikten Cihan Devletine	49
Etkinlik	53
Test 1 (Düşündüren)	57
İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın	59
Etkinlik	64
Test 2 (Düşündüren)	67
Avrupa'da Uyanış	69
Etkinlik	73
Test 3 (Düşündüren)	75
Değişen Dünyada Değişen Osmanlı	77
Etkinlik	78
Test 4 (Düşündüren)	79
Osmanlı'dan Kalma Mirasımız	81
Etkinlik	82
Test 5 (Düşündüren)	83
Test 6 (Kafa Tutan)	85
Test 7 (Kafa Tutan)	89
Test 8 (Kafa Tutan)	93
Test 9 (Kafa Tutan)	97
Test 10 (Kafa Tutan)	101

3. ÜNİTE

İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

Nereye Yerleşelim?	107
Etkinlik	108
Test 1 (Düşündüren)	111
Tablo ve Grafiklerle Ülkemiz	113
Etkinlik	116
Test 2 (Düşündüren)	121
Doğduğun Yer mi, Doyduğun Yer mi?	123
Etkinlik	125
Test 3 (Düşündüren)	127
Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğüm Var	129
Etkinlik	130
Test 4 (Düşündüren)	131
Test 5 (Kafa Tutan)	133
Test 6 (Kafa Tutan)	139
Test 7 (Kafa Tutan)	145

4. ÜNİTE

BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

Kil Tabletlerden Akıllı Tabletler	153
Etkinlik	155
Test 1 (Düşündüren)	157
Bilimin Öncüleri	159
Etkinlik	161
Test 2 (Düşündüren)	163
Her Yenilik Geleceğimize Bir Katkıdır	165
Etkinlik	166
Test 3 (Düşündüren)	167
Özgür Düşüncenin Bilime Katkısı	169
Etkinlik	170
Test 4 (Düşündüren)	171
Test 5 (Kafa Tutan)	173

İÇİNDEKİLER

5. ÜNİTE

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Topraktan Üretir Toprağı Yönetiriz	179
Etkinlik	181
Test 1 (Düşündüren)	183
Üretim Teknolojisi Hayatımı Etkiliyor	185
Etkinlik	187
Test 2 (Düşündüren)	189
Vakıf Demek, Medeniyet Demek	191
Etkinlik	192
Test 3 (Düşündüren)	193
İşinin Ehli İnsan Yetiştirmek	195
Etkinlik	197
Test 4 (Düşündüren)	199
Geleceğin Senin Ellerinde	201
Etkinlik	202
Test 5 (Düşündüren)	203
Dijital Teknoloji Çağındayız	205
Etkinlik	207
Test 6 (Düşündüren)	209
Test 7 (Kafa Tutan)	211

6. ÜNİTE

ETKİN VATANDAŞLIK

Demokrasi Serüveni	217
Etkinlik	219
Test 1 (Düşündüren)	221
Atatürk'ten Milletimize Armağan	223
Etkinlik	225
Test 2 (Düşündüren)	227
Cumhuriyetimi Seviyorum	229
Etkinlik	231
Test 3 (Düşündüren)	233
Hâkimiyet Milletindir!	235
Etkinlik	236
Test 4 (Düşündüren)	237
Test 5 (Kafa Tutan)	239

7. ÜNİTE

KÜRESEL BAĞLANTILAR

Türkiye ve Dünyada Barış	245
Etkinlik	246
Test 1 (Düşündüren)	247
Ekonomiye Yön Veren Kuruluşlar	249
Etkinlik	250
Test 2 (Düşündüren)	251
İnsanları Nasıl Tanıyoruz?	253
Etkinlik	254
Test 3 (Düşündüren)	255
Küresel Sorunlara Çözüm Üretiyorum	257
Etkinlik	258
Test 4 (Düşündüren)	259
Test 5 (Kafa Tutan)	261

Cevap Anahtarı	265
-----------------------------	-----

1. Ünite

BİREY VE TOPLUM

» Bu Ünite Neler Öğreneceğiz?

1. İNSANDAN İNSANA GİDEN YOL

- Tutum ve davranışlarımızın iletişimimizi nasıl etkilediğini öğreneceğiz.

2. İLETİŞİMİN GÜCÜ

- Olumlu iletişim kurabilmenin yollarını öğreneceğiz.

3. HIZLI İLETİŞİM, GÜÇLÜ TOPLUM

- Medyanın toplumsal etkileşime ve kültürel değişime etkisini öğreneceğiz.

4. İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ

- İletişim kurma ve düşünceyi açıklama özgürlüğümüzü ve doğru bilgi alma hakkımızı kullanırken sorumluluklarımızı yerine getirmenin önemini öğreneceğiz.

BİREY VE TOPLUM

İNSANDAN İNSANA GİDEN YOL

Etkili iletişim için konuşmacının vermek istediği mesajları karşı tarafa aktarması ve dinleyen kişinin bu mesajları doğru bir şekilde alması önemlidir.

İletişim Çeşitleri:

- Yazılı İletişim
- Sözlü İletişim
- Sözsüz İletişim

HIZLI İLETİŞİM, GÜÇLÜ TOPLUM

Kitlelerle iletişimi sağlayan radyo, televizyon, gazete ve dergi gibi basın yayın organlarının tümüne “medya” denir.

Kitle İletişim Araçlarının İşlevleri:

- Kamuoyu oluşturma
- Bilgilendirme
- Eğlendirme
- Bilgiyi üretme
- Bilgiyi paylaşma

İLETİŞİMİN GÜCÜ

İletişimi Olumlu Etkileyen Davranışlar:

- Empati kurmak
- Etkili dinlemek
- Göz teması kurmak
- Ben dilini kullanmak
- Jest ve mimikleri kullanmak
- Ses tonunu iyi ayarlamak
- Açık ve anlaşılır bir dil kullanmak

İletişimi Olumsuz Etkileyen Davranışlar:

Emir vermek, tehdit etmek, suçlamak, alay etmek

İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ

İletişime Dayalı Hak ve Özgürlüklerimiz:

- Kitle iletişim özgürlüğü
- Düşünceyi ifade etme özgürlüğü
- Özel hayatın gizliliği
- Doğru bilgi alma hakkı

Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması; yalan ya da yanlış haberlerin ve bilgi kirliliğinin artmasına sebep olmuştur.

Bilgi kirliliğinden etkilenmemek için her bilgiye eleştirel gözle bakmak, iyi bir medya okuryazarı olmak gerekmektedir.

1. ÜNİTE - BİREY VE TOPLUM

İnsandan İnsana Giden Yol

İletişim; duygu, düşünce ve bilgilerin her türlü yolla başkalarına aktarılmasıdır. İletişim olabilmesi için;

Bilmeden Olmaz

Mağara taşlarına çizilen şekiller iletişimin varlığına verilebilecek en eski örnekler arasındadır.

Bilmeden Olmaz

Bir iletişimde kaynak (gönderici), ileti ve alıcı olmazsa iletişim başarısız olur.

İnsan doğası gereği toplumsal bir varlıktır ve sürekli iletişim içindedir. İletişim insanların olduğu her yerde vardır. Konuşmamız, susmamız, yüz ifadelerimiz, oturuş biçimimiz; iletişim kurmak için yaptığımız davranışlardır. Ağızımızdan çıkan sesler, çizdiğimiz resimler, konuştuğumuz dil, kullandığımız yazı ve yazı araç gereçleri iletişim kurmamıza yarar.

Etkili iletişimde bireyin kendini tanıması önemlidir. Kendini tanıyan ve sahip olduğu özelliklerin farkında olan bir kişi; çevresindeki insanları daha kolay algılar ve tanır, onlarla daha kolay ve uyumlu bir iletişim sağlar.

İletişimin temel öğeleri vardır. İnsanlar arasında tam bir iletişimden söz edebilmemiz için bu temel öğelerin gerçekleşmesi önemlidir. İletişimin temel öğeleri; kaynak, alıcı, mesaj, kanal ve geri bildirimden oluşmaktadır.

İLETİŞİMİN TEMEL ÖĞELERİ

İnsandan İnsana Giden Yol

Nedir?

Jest: Herhangi bir şeyi açıklamak için genellikle el, kol ve baş ile yapılan içgüdüsel veya iradeli harekettir.

Nedir?

Mimik: Duyguları, düşünceleri belirtecek biçimde yüzde beliren kıvrımlar, hareketlerdir.

İletişim kurmanın birden çok yolu vardır ve iletişimimizi sağlayan çok sayıda araç mevcuttur. İletişim kurarken içinde bulunduğumuz ortama ve duruma göre doğru yöntem ve araçlar tercih etmeliyiz. Bu sayede iletişimimiz daha etkili olur. İletişim kurarken **sözlü, yazılı ve sözsüz iletişim** türlerini kullanırız.

Etkili iletişim: Bir iletişimde konuşmacının vermek istediği mesajları karşı tarafa aktarması ve dinleyen kişinin mesajı doğru bir şekilde almasıdır.

Konuşmacı veya dinleyici olduğumuz durumlarda, etkili iletişime engel olacak tutum ve davranışlardan kaçınmalıyız. Etkili iletişime engel olan davranışlar şunlardır:

Konuşmacıdan Kaynaklı Sorunlar

- ✧ İyi hazırlanmamış konuşma metni
- ✧ Eksik bilgi ve mesaj verme
- ✧ Yanlış anlaşılmaya neden olacak ifadeler kullanma
- ✧ Aynı ses tonu ile sıkıcı konuşma
- ✧ Dinleyiciye karşı ön yargılı olma
- ✧ Dinleyicinin seviyesine uygun konuşmama

Dinleyiciden Kaynaklı Sorunlar

- ✧ Dikkatsiz dinleme
- ✧ Bilgi eksikliği
- ✧ Ön yargılı dinleme
- ✧ Geri bildirim yapmama
- ✧ Yetersiz algılama, yanlış yorumlama
- ✧ Soru sormama

1. ÜNİTE - BİREY VE TOPLUM

İnsandan İnsana Giden Yol

Etkinlik-1

Aşağıda verilen ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" kutucuğunu işaretleyiniz.

		D	Y
1	İletişim olabilmesi için bir kişinin olması yeterlidir.		
2	Sokakta yürürken karşılaştığımız arkadaşımıza "Merhaba!" dememiz, bir sözlü iletişim örneğidir.		
3	Duygu ve düşüncelerimizi yüz ifadelerimizle anlatmamıza "jest" adı verilir.		
4	Konuşmacı sürekli aynı tonda konuşmamalıdır.		
5	Ön yargılı olmak, iletişimi olumlu etkiler.		

Etkinlik-2

İyi bir iletişim kurmak için gerekli olan öğeleri işaretleyiniz. (✓)

1. Ön yargılı olmak

2. Empati kurmak

3. Dikkatli dinlemek

4. Saygı duymak

5. Bağırarak konuşmak

6. Güler yüzlü olmak

Etkinlik-3

Aşağıda farklı mimiklere sahip görseller yer almaktadır. Mimiklerin ne anlama geldiğini altlarına yazınız.

1

2

3

4

Etkinlik-4

Aşağıdaki soruları, karışık şekilde verilen harfleri kullanarak cevaplayınız.

1. Duygu, düşünce ve bilgilerin her türlü yolla başkalarına aktarılmasına ne denir?

E	L	İ	M	İ	T	İ	Ş
---	---	---	---	---	---	---	---

2. Kişinin kendini başkasının yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışması- na ne denir?

İ	E	M	T	P	A
---	---	---	---	---	---

3. Duyguları, düşünceleri belirtecek biçimde yüzde beliren kıvrımdanış ve hareketlere ne denir?

İ	K	M	M	İ
---	---	---	---	---

4. Kaynağın iletiyi hedef olarak seçtiği kişi veya topluluğa ne denir?

İ	A	L	C	İ
---	---	---	---	---

5. Herhangi bir şeyi açıklamak için genellikle el, kol ve baş ile yapılan içgüdüsel veya iradeli hareketlere ne denir?

J	T	E	S
---	---	---	---

6. Karşılıklı konuşmaya dayalı iletişim türüne ne denir?

Ö	L	Z	Ü	S	E	L	İ	M	İ	T	İ	Ş
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

İnsandan İnsana Giden Yol

1.

Neşe Hanım çocuğuna “Bundan sonra sürekli ders çalış diye söylemeyeceğim.” demesine karşın sürekli saatini kontrol ederek telefonda oyun oynayan çocuğuna sinirli sinirli bakmıştır.

Verilen örnek iletişim açısından değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Neşe Hanım olumlu iletişim kurabilmek için sözsüz iletişimi tercih etmiştir.
- B) Anne ile çocuk arasında sözel ve sözel olmayan etkili bir iletişim vardır.
- C) Neşe Hanım'ın sözleriyle davranışları birbirine ters düşmektedir.
- D) Çocuğun davranışlarıyla verdiği sözler uyum içindedir.

2. İletişimin gerçekleşmesi sürecinde önemli olan temel öğelerden biri de geri bildirimdir. Geri bildirim, alıcının iletiyi anlamlandırması ve karşılık vermesidir.

Okul çıkışında Ahmet ile Kemal oyun oynamak için parkta buluşurlar. Ahmet, arkadaşı Kemal'e “Ödevini yaptın mı?” diye sorar. Kemal de arkadaşının sorusuna karşılık “Hayır, yapmadım.” der.

Buna göre verilen örnekteki geri bildirim iletişim ögesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemal'in anlattıklarını Ahmet'in dinlemesi
- B) Kemal'in Ahmet'e “Hayır, yapmadım.” cevabını vermesi
- C) Ahmet ile Kemal'in oyun oynamak için parkta buluşmaları
- D) Ahmet'in Kemal'e “Ödevini yaptın mı?” diye sorması

3. Yasemin, arkadaşlarını kırmaktan çok çekinen, bu yüzden de bazen kırılmasına rağmen bunu arkadaşlarına belli edemeyen bir gençtir.

Yasemin'in arkadaşlarıyla doğru bir iletişim kurabilmesi için aşağıdaki etkili iletişim unsurlarından hangisini kullanması gerekir?

- A) Saygılı ve anlayışlı olmak
- B) Bireysel farklılıklarda saygılı olmak
- C) Jest ve mimikleri doğru ve etkili kullanmak
- D) Düşüncelerini açık bir şekilde ifade etmek

4. 7. sınıf öğrencisi Melike, sınıftaki en samimi arkadaşı Senem'in kendisine kırgın olduğunu fark eder.

Buna göre Melike'nin;

- I. Kırgınlığın nedenini anlamaya çalışmak,
- II. Durumu görmezden gelmek,
- III. Kendini onun yerine koymak

davranışlarından hangilerini yapması, bu sorunun çözümünde daha etkili olur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

5.

Kendimizi ifade edebilmek için farklı yöntem ve yollar deneriz. Sadece söz ile kendimizi ifade etmek bazen yetmeyebilir. Bazen sergilediğimiz bir hareket yüzlerce kelimeye eş değerdir. Yaptığımız bir el, kol ve yüz hareketi bir veya birden fazla kişiyi etkileyebilir. O yüzden doğru ve etkili bir iletişim için her yolu denemeliyiz. İnsanlarla kuracağımız iletişimde sadece konuşmayı değil, vücut dili iletişimimizi de devreye sokmalıyız. Bu sayede kendimizi daha doğru ifade edebiliriz.

Bu bilgide verilmek istenen mesaj;

- I. İnsanlar duygularını yalnızca söz ile ifade edebilir.
- II. İletişimde sadece sözler değil, beden dili de önemlidir.
- III. İletişimde jest ve mimiklerin kullanımı karşıdakini etkileyebilir.
- IV. İletişimde ne söylenildiği değil, karşıdaki kişinin ne anladığı önemlidir.

İfadelerinin hangilerinde doğru açıklanmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV

6.

Betül

Bir reklam ajansında işe başladım. İş yerindeki ilk günümde ajans sahibi beni iş arkadaşlarımla tanıştırdı. Orada bulunanlar bana "Aramıza hoş geldin." dediler. Ben de gülümseyerek onlara "Hoş buldum." dedim ve kendimi tanıttım. Kısa bir tanışmadan sonra hepimiz işimizin başına döndük.

Buna göre Betül'ün iletişime geçmek için;

- I. Sözlü iletişim,
- II. Sözsüz iletişim,
- III. Yazılı iletişim

yöntemlerinden hangilerini kullandığı söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

7.

Başkalarıyla etkili iletişim kurabilmek için kişilere olumlu yaklaşmalı ve kibar davranmalıyız. İster konuşmacı olalım ister dinleyici olalım iletişime engel olabilecek davranış ve tutumlardan kaçınmalıyız.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dinleyicinin yapması gereken bir davranıştır?

- A) Ön yargılı olmak
- B) Göz teması kurmak
- C) Geri bildirimde bulunmak
- D) Anlaşılmayan yeri sormak

1. ÜNİTE - BİREY VE TOPLUM

İletişimin Gücü

Sözlü ve yazılı iletişimin en önemli unsuru dildir. Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan en önemli araçtır. Hangi iletişim yolunu seçersek seçelim, Türkçeyi doğru kullanmalıyız. Karşımızdaki kişiye söylemek istediklerimizi sakın, açık, net ve doğru anlaşılacak bir şekilde ifade etmeliyiz.

Karşımızdaki kişi bizden ne kadar farklı olursa olsun sağlıklı ve olumlu iletişim kurabilmek için;

- Karşımızdaki kişinin vücut hareketlerine ve beden diline dikkat etmeliyiz.
- Karşımızdaki kişiyle konuşurken ses tonumuzu iyi ayarlamalıyız.
- Karşımızdaki kişinin söylediklerini can kulağıyla dinlemeliyiz.

İletişim kurmada, konuşmak kadar dinlemek de önemlidir. İnsanlar arasındaki iletişimsizliğin birçoğu dinlememekten kaynaklanmaktadır.

İyi bir dinleyici;

- Dikkatini karşıdaki kişiye verir.
- Konuşmacıyı sözünü kesmeden dinler.
- Konuşmacıyla göz teması kurar.
- Dinlerken vereceği cevabı düşünmez.
- Yargılamadan, suçlamadan dinler.
- Dinlerken başka bir işle uğraşmaz.
- Konuşmacının duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışır.

Hocam, bilge bir insan olmanın sırrı nedir?

Bileni can kulağıyla dinleyecesin. Söylerken de ağzından çıkanı kulağın duyacak.

- Kendimizi karşımızdaki kişinin yerine koymalıyız.
- Bireysel farklılıklara dikkat etmeliyiz.
- Karşımızdaki kişiye saygı duymalı, onu önemsemeli ve cesaretlendirmeliyiz.

Nedir?

Empati: Kişinin kendini başkasının yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmasıdır.

Nedir?

Ön yargı: Bir kimse veya bir olayla ilgili yeterli bilgi edinilmeden geliştirilen tutumlara denir.

Bilmeden Olmaz

İletişim sürecinde insanlar konuşulanların % 7'sini, ses tonunun % 38'ini, beden dilinin % 55'ini dikkate alırlar.

Nedir?

Uzlaşma: Anlaşmazlık durumunda uyusmadır.

Nedir?

Çatışma: İki taraf arasındaki anlaşmazlıktır.

- Karşımızdaki kişiyle konuşurken "ben dili" kullanmalıyız.

Sen Dili:

- "Sen"le başlar veya "sen"le biter.
- Yargılayıcı, eleştirici ve suçlayıcı olabilir.
- Öfke, kızgınlık duyguları taşıyabilir.

Ben Dili:

- "Ben"le başlar veya "ben"le biter.
- Bireyin duygu ve düşüncelerini ortaya koyar.
- Anlaşmazlıkları azaltır, konuşan kişiyi rahatlatır.

Sen diline örnek cümleler:

- Okula niçin geç kaldın?
- Ödevini neden yapmadın?
- Sen bugün okulda yoktun.

Ben diline örnek cümleler:

- Sabah geç kalktığımda okula yetişemeyeceğimi düşünüyorum.
- Ödevlerini bitirmemen beni kaygılandırıyor.
- Bu sabah seni okulda görmeyince meraklandım.

İnsanların arasındaki konuşmalarda anlaşmazlıkların ve çatışmanın olması olumsuz iletişimi ortaya çıkarır. Olumsuz iletişimde kişilerin her zaman sadece kendi fikir ve düşünceleri doğrudur gibi davranmaları başkasının fikir ve düşüncesine saygı göstermemeleri olumlu iletişimi engeller ve insanlar arasındaki saygıyı zedeler.

İletişim sürecinde yapılan hatalardan bazıları şunlardır:

Ön yargılı olmak	Bir kişi ya da olaya ilişkin yeterli bilgi edinmeden peşin bir karara varmak.
Alay etmek	Birinin, eksik, kusurlu, gülünç vb. yönlerini küçümseyerek eğlence konusu yapmak.
Tehdit etmek	Bir işin yapılmasını veya yapılmamasını sağlamak amacıyla gözdağı vermek, korkutmak.
Lakap takmak	İnsanlara hoşlanmadıkları kötü isimler takmak.
Öğüt vermek	Bir kimseye, yapması ya da yapmaması gereken şeyler konusunda yol göstermek.
Suçlamak	Bir suçu olduğunu öne sürmek, işlemediği bir suçu ona yüklemek.
"Sen dili" kullanmak	Karşımızdaki kişiyi suçlayan bir konuşma şeklidir. İfadeler ikinci şahsa yöneliktir.
Emir vermek	Bir kimseye bir iş buyurmak.

1. ÜNİTE - BİREY VE TOPLUM

İletişimin Gücü

Etkinlik-5

Aşağıdaki sözleri, kullanıldığı dile göre ilgili olduğu torbayla eşleştiriniz.

1. Odanı sürekli dağınık bıraktığın için üzülüyorum.
2. Benimle her zaman bağırarak konuşuyorsun.
3. Ödevlerini hep yanlış yapıyorsun.
4. Yemeğini bitirmeyince üzülüyorum.
5. Ödevlerini yapmaman beni kaygılandırıyor.
6. Senin yüzünden düşük not aldım.

Sen Dili

Ben Dili

Etkinlik-6

İyi bir dinleyici olan Adnan, arkadaşlarıyla son derece başarılı bir iletişim kurmaktadır. Arkadaş ortamında sevilen ve düşüncelerine önem verilen birisi olmuştur.

Buna göre iyi bir dinleyici olan Adnan'dan aşağıdaki davranışlardan hangileri beklenmez? İşaretleyiniz.

Dikkatini karşısındakine verir.

1

Son sözü söylemek için çabalar.

5

Dinlerken ne söylemek istediğini düşünür.

2

Karşısındakinin sözünü kesmez.

6

Yüzünü konuşmacıya döner.

3

Dinlerken başka bir işle meşgul olmaz.

7

Karşısındakinin duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmaz.

4

Karşısındakinin jest ve mimiklerine dikkat eder.

8

Etkinlik-7

Aşağıda verilen tutum ve davranışları iletişimi olumlu veya olumsuz etkileyen tutum ve davranışlar olarak sınıflandırınız.

	OLUMLU	OLUSUZ
1 "Ben dili" kullanmak		
2 Ön yargılı davranmak		
3 Ses tonuna dikkat etmek		
4 Beden dili kullanmak		
5 Empati kurmak		
6 Öğüt vermek		
7 Tehdit etmek		
8 Dikkatli dinlemek		
9 Bireysel farklılıklara saygı göstermek		
10 Emir vermek		
11 Karşı tarafı küçümsemek		
12 Açık ve anlaşılır bir dil kullanmak		
13 Karşıdakinin sözünü kesmek		
14 Kendi görüşünde ısrar etmek		
15 Argo sözcük kullanmak		

İletişimin Gücü

1.

Ersan, telefon başında annesiyle belirledikleri saatten fazla vakit geçirdiği için annesi tarafından sert bir şekilde uyarılmıştır. Ersan yaptığından pişman olmuştur. Ancak annesinin sert tepkisine çok kırılmıştır.

Ersan bu durum karşısında, annesine duygularını en doğru şekilde nasıl ifade etmelidir?

- A) Sürekli benim hatamı arayıp duruyorsun.
- B) Neden bu kadar telefona baktığımı hiç sormuyorsun.
- C) Sözümü tutamadım ama sen de bazen sözünü tutmuyorsun.
- D) Yaptığım hatadan dolayı sert bir şekilde uyarıda bulunman beni çok üzdü.

2.

Bilgisayarda çok vakit geçiriyorsun!

Baba

Babacığım arkadaşımın bugünkü ödevlerimi alıyorum.

Cengiz

Dersi iyi dinleseydin buna hiç gerek kalmazdı, demek ki dersi dinlemiyorsun.

Baba

Babacığım, öğretmenim o sırada bana başka bir görev vermişti onu yapıyordum.

Cengiz

Bu diyalogda baba aşağıdaki iletişim hatalarından hangisini yapmıştır?

- A) Abartma
- B) Alay etme
- C) Yalan söyleme
- D) Suçlama

3.

Çatışma, iki taraf arasındaki anlaşmazlık ve gerginlik hâlidir. İletişim sırasında farklı sebeplerden dolayı çatışma yaşanabilir.

Buna göre;

- I. Sıra arkadaşınızın size sormadan çantanızı karıştırarak kaleminizi alıp kullanması,
- II. Çok yakın bir arkadaşınızın okulda kavga ettiğinizi babanıza anlatması,
- III. Sinema çıkışında arkadaşlarınızla vedalaşırken çantanızın yere düşmesi.

durumlarından hangilerinin bir çatışmaya neden olması beklenmez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

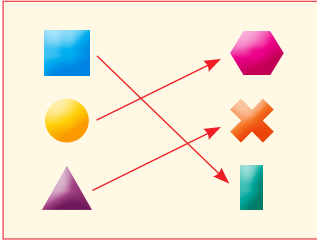
İletişimin Gücü

4.

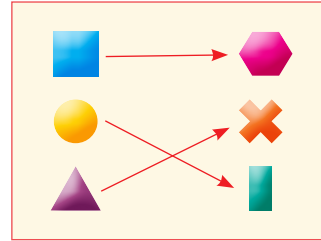
	Neden maç izlemeye gelmedin, neredeydin?		Tehdit etmek
	Bu sene takdir almazsan tatili unut.		Suçlamak
	Derse hep geç kalıyorsun.		Sorgulamak

Verilen davranışlar, ilgili oldukları iletişim hataları ile aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

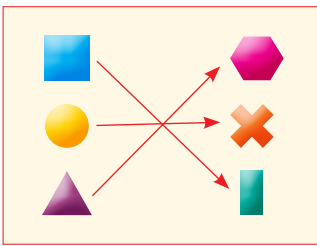
A)

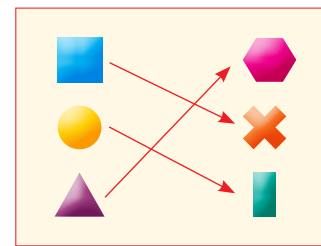
B)

C)

D)

5. "Ben dili" karşıdaki kişiyi suçlayıcı ve yargılayıcı bir iletişim dili değildir. "Ben dili" ile konuşan bir kişi kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek iletişim kurar.

Buna göre bir babanın, derslerine çalışmayan çocuğuna kullandığı aşağıdaki ifadelerden hangisi "ben dili"ne örnek verilebilir?

- A) Sorumluluklarının farkında değilmiş gibi davranıyorsun.
- B) Okuldan geldiğin andan itibaren ödevlerini hiç yapmadın.
- C) Derslerine düzenli çalışmaman beni endişelendiriyor.
- D) Derslerini yapmazsan akşam telefonda oyun oynamazsın.

6.

Ne söylediğiniz kadar, nasıl söyledığınız de önemlidir.

Bu düşünceyi paylaşan biri aşağıdaki cümlelerden hangisini söylemiş olabilir?

- A) Televizyon başında çok vakit geçirirsen sınıfı geçmen imkânsız.
- B) Daha fazla kitap okumazsan Türkçe dersinden başarılı olmayı unut.
- C) Günlük bu kadar test çözersen sınavlarda başarılı olmayı ancak rüyanda görürsün.
- D) Derslerine bu şekilde çalışmaya devam edersen sınavdan iyi bir not alacağına inanıyorum.